

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 194.

V Ljubljani, v soboto 27. avgusta 1898.

Letnik XXVI.

Češko-katoliški shod v Pragi.

(Konec.)

V sredo se je vršilo prvo sklepajoče zborovanje. Navdušenje med zborovalci postaja vedno večje. V začetku zborovanja je predlagal kanonik Kuchinka na podlagi prejšnjih posvetovanj sledeče resolucije: 1. Visoka školištvja se udano prosijo, da posvete na slovesen način vso deželno Češko božjemu srcu Jezusovemu. 2. Zborovalci zahtevajo, da se vrne papežu svetna oblast. 3. Cesarjev jubilej naj se povsod kolikor mogoče slovesno praznuje. 4. Protestujejo proti Husovemu spomeniku v Pragi sploh, v Materi božji posvečenem Starem mestu posebej. 5. Potreba verske šole in kršč. nauka na obrtnih in nadaljevalnih šolah. 6. Zborovalci zahtevajo za delavce popolno volilno pravico, celodnevni počitek ob nedeljah in praznikih, ženske in deklice naj ne delajo po noči pri trgovini in industriji, upeljava delav. zbornic, odborov i. t. d. 7. Razširijo naj se pravice za drug, kakor je bilo to pri nekdanjih cehih. 8. Naj se krepko pobija moderna brezbožna filozofija in 9. teorija Lombrozova, ki zanikuje prosto voljo. 10. Potreba katoliškega časopisja. 11. Dolžnosti katoličanov do njih časopisja. — Vse resolucije so bile navdušeno sprejete.

Posamezni odseki so jako pridno zborovali. Udeležba je bila velika. Popoldne so imeli zborovalci molitveno uro s pridigo v semenišni cerkvi.

Zvečer ob šestih se je otvorilo tretje slavnostno zborovanje. Škof dr. Riha je omenjal s posebnim veseljem dobro obiskane molitvene ure; potem je povdarjal, kako taki veličastni katoliški

shodi pišejo pogubnim brezverskim sistemom na steno »mane tekla«, ter je končal z besedami, ki naj bodo naše geslo: »Sloga, ljubezen in jedinstvo«.

V imenu litomeriškega škofa je pozdravil zbor semeniški vodja Kordáč, ki je mej drugim dejal: Jedino združilno sredstvo mej Čehi in Nemci naj bode katoliška Avstrija pod vodstvom habsburške hiše in nobenega drugega, habsburške hiše z geslom: Pravica in pravičnost!

Potem je govoril jako navdušeno vrednik P. Kollár v imenu ogerskih Slovakov. To bi ne bil, je dejal govornik, nikak češko-slovanski shod, ako bi ne donele tudi slovaške besede. Prištevamo se Čehom, od katerih upamo pomoči, slovaški narod je pa ostal zvest tudi katoliški veri in trdno zida vse na Boga. Češko-slovanski narod ne bode poginil, pravična njegova stvar mora zmagati. Potem izroča govornik shodu pozdrave bednega svojega slovaškega naroda, ki prosi veliki češki narod, naj kakor doslej še nadalje ohrani ljubezen do njega. Nepopisno navdušenost vzbudile so te besede.

Na to je nastopil prvi slavnostni govornik državni poslanec dr. Anton Stojan. Govoril je obširno o važnosti časopisja za katoliško organizacijo. Njegov jedrnat, večkrat nekoliko šaljivo nadahnjeni govor je žel obilo pohvale.

Za njim je govoril vrednik Vlček o temi: »Iz letnikov krščanske ljubezni« in na to dr. Horsky o dolžnostih delodajalcev do delavcev po okrožnici papeža Leona XIII. Obema so zborovalci živahno pritrjevali. Končalo se je zborovanje zvečer o polu desetih.

V četrtek je bilo zadnje zborovanje. Navdušenje je prikipelo ta dan do vrhunca, in vsakdo je le tesnega srca mislil na uro ločitve.

Govoril je pomožni škof praški, msgr. Kalous, ter povedal, da je pred odhodom na shod prosil Mater Božjo, naj vzame katoliški shod v svoje pokroviteljstvo. Prošnja je bila uslišana: Shod se je začel ob veseli udeležbi, nadaljuje se navdušeno in zmagovito se bode končal.

Potem so pozdravili shod: v imenu olomuške nadškofije kanonik Panek, v imenu kraljevo-graške dekan dr. Frydek, v imenu dunajskih Čehov kolarski pomočnik Pávek, in iz Rima je prihitel dr. Kašpar, ki je pojasnoval žalostno stanje papežev. Govorili so še kaplan Tichovský, kmet Ječný, ki je priporočal geslo »svoyi k svojim«, in zapisnikar Šimon.

Potem so nastopili slavnostni govorniki: dr. Neuschl »o ženskem vprašanju«, Rybniček »o krščanskem socializmu in narodnosti«, in profesor Havránek »o ideji krščanske resnice v češki zgodovini«.

Kardinal Schönborn je na to prečital brzojavko kardinala Rampolla, v kateri se sveti oče zahvalja za izjave udanosti in spoštovanja, ter podeli zborovalcem papežev apostolski blagoslov. — Zapeli so še koral »Svaty Václave«, na kar je predsednik grof Schönborn zaključil shod. Mej popevanjem pesmi »Kde domov muj« so ostavili dvorano. Skupnega banketa se je udeležilo do 150 oseb.

Prišlo je na shod nebroj brzojavnih pozdravov, med njimi tudi nekaj iz slovenskih krajev.

LISTEK.

Najnovejši katehet.

Gospod Ivan Hribar, če smo prav poučeni, poleg družih poslov župan deželnega glavnega mesta Ljubljane, čutil je v sebi poklic, razlagati zbranim dijakom veronauk. Postal je torej nekaj novodoben katehet.

Ako pravimo novodoben, napravili smo gospodu Ivanu Hribarju prav nezaslužen poklon, kajti verski nazori, katere je razlagal dné 20. avgusta 1898 pri banketu sedečim dijakom, so prastare mumije liberalnih fraz. »Slovenski Narod« z dné 22. avgusta t. l. namreč poroča, da je gospod župan ob omenjeni priliki rekel, »da bi se on ne bil protivil, ako bi se povdarjala krščanska ideja, ker tej nihče ne nasprotuje, krščanska ideja se v nas morda celo premalo poudarja, dočim se povdarja katoliška že preveč«.

Da je to poročilo »Naroda« pristno, o tem utemeljeno dvomiti ne moremo, saj poroča o jednem svojih pristašev, govornik sam pa do danes še ni popravil dotičnega poročila v nobenej točki.

Gospod župan torej pravi, da bi se on nikakor ne protivil krščanski ideji, ko bi se bila povdarjala pri zborovanju dijakov. Povdarjala pa se je takrat katoliška ideja, gospod župan se pro-

tivi dotičnim izvajanjem, protivi se torej katoliške ideji. Katoliško in krščansko, to je gospodu Ivanu Hribarju dvojno.

To prastaro frazo rabile so do sedaj vse verske ločine. Rabil pa je to frazo posebno rad tudi liberalizem. Iz liberalne orožnice pobral je to frazo gospod Ivan Hribar, jo malo zlikal in veselo udrihal inter pocula z njo po klerikalcih. Tako se dandanes zelo lahko, pa tudi po ceni dobi priznanje in slava, osobito pri polnej čaši. Pohlep po hipnej slavi, po minuti burnega ploskanja in hrupnega pritrjevanja zapeljal je tudi gospoda Ivana Hribarja, da je opustil navadno previdnost in izustil besede, katere bi mogoče sicer bil zamolčal iz razlogov taktike.

Krščansko in katoliško naj si nasprotujeta? Katoliško naj ne bode krščansko? Kedar povdarjamo katoličanstvo, ali ne povdarjamo takrat tudi krščanstva? Ali je razun katoličanstva še kako krščanstvo, ustanovljeno od božjega ustanovnika?

Resnica je samo ena, samo eno veroizpovedanje more biti torej resnično. Ali nima ravno katoliška cerkev vseh znakov resničnosti? Ali ni edina? Edina je v nauku, bogoslužju, zakramentih, avtoriteti in poglavarju. Ali ni sveta? Navaja svoje člene k svetosti, njeno bogoslužje in njeni zakramenti čistijo in posvečujejo človeka, katoliška cerkev posvečuje svoje vernike. Ali ni splošna? Ustanovljena je za vse ljudi, za vse narode. Ali

ni apostolska? Uči isto, kar so učili apostoli, deli iste zakramente kot so jih delili apostoli, njeni škofje so pravi nasledniki apostolov.

Kristus govori le o eni cerkvi, katero je ustanovil in katere ne bodejo porušile peklenške moči.

Ali je torej krščanstvo kaj drugega kot katoličanstvo?

Frazo o različnosti krščanstva in katoličanstva zamoremo samo umeti, ako se vglobimo v frazeologijo liberalizma.

Temu je krščanstvo — mir in sprava. Mir liberalcem, da delajo in učijo, kar jim drago, sprava z liberalci, da se jim udaš in podvržeš. Katoličan, ki dela tako, je liberalcem kristijan, ako pa svojo cerkev ljubi in jo brani, potem je nespravljiv, mračen katolik.

Da se besede gospoda Ivana Hribarja dajo razlagati in umevati le potom liberalne frazeologije, ali smo mi temu krivi? Nekateri pravijo, da pri nas ni liberalizma. Mi pa gotovo ne! Saj se prikazuje ob vsakej priliki, v javnem življenji, v časopisju in tudi pri banketih.

Prikazen, da se ravno pri banketih največ govori, tudi ne najboljše, da se razlagati le tako, da so poslušalci po tečnih jedilih in dobri pijaci tako okrepčani, da baš ob takih prilikah lahko prenesejo vse. In na to greši marsikdo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. avgusta.

Nagodbena vprašanje avstrijski in ogerski vladi dela velike skrbi in vroče dni. Z Dunaja v lšel, iz lšla v Budimpešto in zopet na Dunaj prenašajo ministri svoje predloge in protipredloge. Mažarski listi kličejo baronu Banffyju: Tvrđ bodi, neizprósen, mož jeklen! Ista pesem odmeva grofu Thunu na uho. Bili so te dni kritični dnovi. Zavarovalni agent Košut sam je iz Napolja prihitel v »Magyar Ország«, da je vladi kriza za hrbtom. Včeraj popoldne je kocka pala. Oficijozna poročila so sicer kratka in suhoparna, todá sklepali je mogoče, da so se obestranski ministri v četrtek srečali sredi pota. Sicer so še v podrobnih vprašanjih mala nasprotja, posebno glede avstro-ogerske banke in užitninskega davka, v obče pa so si ministri na večer prijateljski segli v roke ter razšli na svidenje danes, ko sta oba ministerska predsednika cesarju poročala o sklepih, da jih potrdi. Dočim piše »N. Fr. Pr.«, da je mnogo odjenjal grof Thun, toži »Mag. Ország« o preteči nevarnosti za mažarsko državo, pišoč: »Mi smo igro zgubili in zguba je velika, morda osodepolna v gospodarskem in političnem oziru; mi zgubljam na premoženju in pravicah«. Kdo bi verjel tem obupnim klicem? Še pri vsaki nagodbi so Mažari bili na dobičku, držeč se starega svojega načela: Zahtevaj več, nego upaš doseči! In isto so dosegli v neki meri tudi sedaj. Četudi se je baje baron Banffy udal za kvoto 35%, je prvič ta kvota za Oggersko najmanj za 5% prenizka, drugič pa dobe na drugi strani dovolj in preveč odškodnine. Ker pa se baron Banffy drži »zakona«, zahteva, da naj avstrijski parlament izvoli kvotno deputacijo, da z oggersko formalno sklepa o kvoti. Vsled tega bode avstrijska vlada sklicala državni zbor, ki bode volil novo kvotno deputacijo. Včeraj je bil ministerski svet, ki je določil dan, kedaj se snide državni zbor. Pač ni treba naglašati, da se obestranski deputaciji ne bodeta zjediniili v kvoti in da bode morala določiti krona.

Kaj nas boli? Pod tem naslovom je »Vaterland« objavil daljši dopis iz Inomosta. Mej drugim pravi dopisnik: Kar nas boli, je, da moramo gledati, kako jedna stranka brezozirno izrablja žalostni položaj države, med prebivalstvom vzbujá nezaupnost do Avstrije ter ruši ljubezen do dinastije. In boli nas to tem huje, ker vlada križem drži roke nasproti nemškim radikalcem in ker celo c. kr. uradniki pospešujejo to nemško-nacionalno gibanje. Vse kaže, kakor da bi se vlada bala nasprotovati nemškoradikalnim agitacijam proti cesarju in državi. Tu bi trebalo močne in odločne roke! Najboljši možje že ne vedo, kaj pomeni ta prijenljivost nasproti tem izgredom. Ali je morda res, kar je rekel neki odlični politik, da je v Avstriji laglje biti izdajica, nego patrijot? Trdno dinastiško čustvo je pogoj obstanka in moči države, ker nikjer ni tako ozko zvezana usoda države z dinastijo. Dinastija je vedno nad vsemi na-

rodnimi in političnimi vprašanji. Zato treba odločno zatreti vsako protidinastiško gibanje.

„Zarota v Karlovih Varih“. Na Mažarskem je poletna vročina zvalila že mnogo tolstih rac v časniških pisarnah. Kakor smo že omenili, je »Magyar Ország« zasačil nevarne »zarotnike v Karlovih Varih« proti dualizmu, rekše Mažarom. V Karlovih Varih so se baje sošli agitatorji raznih narodnostij, ki hočejo na Oggerskem oživotvoriti federalizem. V to »zaroto« so baje zapleteni Rumuni, Čehi, Slovaki, Hrvatje itd. Osrednje vodstvo je magyar ember iztaknil na Dunaju, koder se zbirajo s krinkami ponočni strahovi iz mladočeskega in antisemitskega tabora. Podružnica je dalje v Pragi, koder zbira niti državni poslanec dr. Dyk, ki se gotovo v pest smeje, ko čita te izrodke vrele domišljije. Brat njegov, Ivan Dyk, je v zvezi z Jugoslovani. Tretje zarotišče je v Bukareštu. Na jesen pa vzbukne — pamet mažarskemu petelinu, ki vabi take race. Oglašá se pač slaba vest, ki Košutovcem kljuje srce od mraka do dné.

Italijanski liberalni listi se hudujejo nad nemškimi katoliki, ki so v Krefeldu na shodu ponovili zahtevo, da Italija vrne papežu njegove dežele. »Tribuna« naglašá, da so katoliška društva državi nevarna in da Italija ne sme dalje trpeti, da se tuje vtikajo v italijanske stvari. Ko bi »Tribuna« odločevala, bi že davno sv. očetu odvzeli še Vatikan, Avstriji pa italijanske neodrešene.

Španci so imeli samo letos prvih šest mesecev na Kubi blizu 450 milijonov peset ali blizu 193 milijonov goldinarjev troškov. — Sedaj se vračajo vojaki v domovino, raztrgani, sestradani in bolni. Vsak dan umrje nekaj vojakov. Revščina bode še le z vsakim dnem večja.

V Sudanu se Angleži pripravljajo za odločivno bitko. Angleški poveljnik Kitchener je 17. t. m. sam se prepričal, da so derviši, katerih je bilo do 12.000, zapustili postojanko Šabluko. Zato je ukazal, da anglo-egipčanske čete takoj zasedejo to utrjeno mesto, kjer zbere te dni vso svojo armado. Pri Omdurmanu utegne biti 3. ali 4. septembra odločivni dan, ker ondi se zbero vse kalifove čete, ki štejejo do 50.000 mož s tremi Kruppovimi baterijami; večji oddelek je oborožen tudi z novjšimi puškami. Abdullahi je za vse slučaje že odposlal svoje žensko spremstvo in druge zaklade v Darfur, kamor sam zbeži, ako ga Angleži naklestijo.

Cerkveni letopis.

Posvečenje cerkve in velikega altarja na Goričici.

(Konec.)

Pred duhovniško hišo stal je priprosti slavolok z besedama:

Veselo sprejeti.

Odtod je korakala duhovščina s knezoškoфом k šotoru, da opravi svoje molitve, in potem se je pričelo posvečevanje cerkve in velikega altarja, ki je trajalo blizo tri ure. Po dokončanem tem

opravilu so stopili mil. knez in škof na leco, ter v izbornih in navdušenih besedah izrekli najpopred svoje začudenje nad lepoto te cerkve, pohvalili stariše in gospodarje, da so toliko prostovoljno žrtvovali za cerkev, posebno pa so pohvalili mladenče in dekleta, ki so pri izpraševanjih darovali velikansko svoto čez 4000 gld. Potem so razlagali pomen in obrede posvečevanja cerkve in navduševali ljudi, da naj pridno zahajajo v to cerkev in naj se trdno držijo Jezusa, ki bo v presv. Rešnjem Telesu vedno med nami in njegovega nauka. Prosili so stariše, da naj vzgajajo svoje otroke na katoliški podlagi, in se rahlo dotaknili žalostnega prizora, ki se je te dni vršil v beli Ljubljani, ko je namreč večina zbranih vseučilišnikov zavrgla katoliško podlago. Vkljub neznosni vročini je bila cerkev čudo natlačena in vse je sledilo z največjo pazljivostjo višjipastirski besedi. Na to je bilo darovanje in slednjič sv. maša, ki so jo Bogu vsemogočnemu darovali za vse dobrotnike naše cerkve presvetli knez in škof v navzočnosti 22 duhovnov.

Pobožnega ljudstva je bilo neštevilno veliko, ves prijazni griček je bil obsejan z ljudmi, ker niso mogli vsi v cerkev. Krasen pogled! Tikoma cerkve na vshodni strani je bil slavolok:

Raduj se Marija
Svojega častilca!

Ravno tako na južni strani z napisom:

Vsi se veselimo
Ker svojega škofa slavimo!

Oba slavoloka sta bila jako mično in umno sestavljena. Po opravljeni peturni cerkveni slovesnosti, podali so se Presvitli z vso duhovščino v župnišče, kjer jih je gosp. beneficiját po trudapolnem naporu skromno pogostil. Ob štirih so imeli milostljivi gospod knez in škof pete litanije v obilni azistenci.

Zdaj pa je naša sveta dolžnost, da se še jedenkrat kar mogoče lepo zahvalimo ljubeznjivemu in ljubljenu knezu in škofu za trud, požrtvovalnost, prekrasni govor in za njihovo ljubeznjivost. Bog Jih živi in ohrani še prav mnogo let v čvrstem zdravju! Vsaj so se tudi Presvetli nam zahvalili na leci za lepi vsprejem in za vzorni red v cerkvi in zunaj cerkve.

Nadalje nas veže dolžnost svojo prisrčno zahvalo izreči gg. pevcem, ki so med posvečevanjem prepevali psalme in druge molitve več kot tri ure. V prvi vrsti P. Hugolinu in provincijalu P. Konstantinu, kaplanu gosp. T. Rožniku in bogoslovcu Fr. Pengavu. Bog plačaj stotero! Prijateljska hvala tudi gg. tovarišem, sošolcem našega beneficijata, ki so se njegovemu povahilu tako radi [odzvali, gg. P. Konstantinu in Hugolinu, prof. dr. Svetini, katehetu Šarabonu, župniku Koljarju.

Posebno lepa hvala in zahvala našemu gosp. nadžupniku I. Zorcu, ki nas je počastil in blage in dobre volje vstrajal do konca. Hvala tudi drugim duhovnom, ki so povečevali našo slavnost. Hvala slednjič našemu gasilnemu in veteranskemu društvu, ki sta vzdrževala vzorni red v cerkvi in

Njegova mati.

Spisal Ivan Grádar.

Ledeno jutro je ležalo na Prelésju. Drevje je bilo omotano s svetlim belim ivjem; mrzla jesenska megla je visela v zraku, da so se dvigala poslopja ob cesti nejasno in v razblinjenih obrisih. Zapihal ni najmanjši veter, — povsod je dihal hladna, skoro nenaravna tišina. Zdaj pa zdaj so zaškripala kaka vrata in tesno zavita, sključena postava je hitela čez cesto.

Matičevka je stopila na prag s težko, nerodno košaro v roki. Zamežikala je z očmi ter si popravila ruto za vratom.

»E — kdo bi si mislil, da je tako mraz; prišlo je kar čez noč...«

»Mati, ali pridete še pred temo, da nas ne bo strah?«

Za krilo se je je držala hčerka, bosa, s kuštravimi lasmi in zaspanim obrazom.

»To je gotovo... Glej, da bote mirni in da se ne bote prepirali... Pristavi lonec že ob desetih in da ne pozabiš osoliti... Hu, kakšen mraz; ne hodi na cesto!«

Po vasi je bilo še vse mirno. Ali iz dimnikov se je kadilo; ženske so pripravljale delavcem zajutrek. Časih je zakričal na klevu petelin s hri-

pavim, zategnjenim glasom, stresel z glavo ter se vrnil v toplo zatišje.

»Matičevka, kam pa Vi tako zgodaj, — in natovorjeni?«

»V Ljubljano, Guljanka, v Ljubljano... Pogledat, kaj dela fant; — dobro je, da mi je prišlo to na misel... nesem mu lansko suknjo, da ne zmrzne, siromak... Kako se je naredilo, za Boga, kakor bi z nožem rezal v obraz...«

»Da, Vi ste srečna mati, Vi Matičevka... kdor ima tako veselje s svojimi otroci, lahko mu je vsako delo... Kaj pojde voznik že tako zgodaj?«

»E — jaz ga ne bom čakala; škoda je tistih trideset krajcarjev. Če si jih že moram odtrgati od ust, dam jih rajša svojemu fantu... revež trpi toliko in nobenega veselja nima...«

»Težko bo, težko; pot ni tako kratka, kakor bi si kdo mislil... za mlade noge bi morda še bila, a Vi, — kaj si jo upate zmagati?«

»Človek prestane veliko, pa naj prestane še to. Z Bogom, Guljanka!

Zadnje nizke koče so izginile polagoma v megli in pred njo se je razgrnilo široko polje, iz katerega se je dvigalo samo tu pa tam samotno drevo. Od brzojavnih žic je viselo ivje, ki je včasih zatrepetalo in padalo na tla, kadar je priletel

zmrzel vrabec, začivkal z zaspanim glasom ter odhitel za tovariši.

Matičevka je začutila, da so ji roke odrevene in zatele od mraza; prsti se niso dali stegniti in suha koža se je nabirala v trde plave gube. Zdelo se ji je, da ji je leglo na obraz nekaj težkega, ledenega, oči pa ji je zatiralo mrzlo ivje.

»Kako ga mora zebsti, siromaka... samo da bi se ne jezil, ker sem predolgo odlašala...«

Vzdihnila je; na misel ji je prišlo, kako je prosila krojača, naj počaka za plačilo... »Ej, mati Matičevka, jaz moram živeti; suknja ostane pri meni... jaz moram imeti svoj denar...« In Matičevka je šla in prodala svojo nedeljsko obleko; resnica je sicer, da ji je ostala potem samo še jedna jedina, precej obnošena in devetkrat popravljena, — a kako bi se dalo drugače pomagati?

Megle so se pričele vzdigovati. A ob jednom je zapihal od severa rezek veter, da je zaječalo in zadrhtelo v zraku. Iz za vzhodnih hribov je zasijala mrtva, hladna svetloba.

»Ali ne bote vstopili za trenotek, Matičevka? Vsa zavita ste v ivje... da ne zmrznete na potu...«

zunaj cerkve, kakor tudi domžalski godbi, ki je vstrajno svirala pri sprevodu in med obedom. To je bil dan, ki ga je Gospod naredil in katerega mi nikoli pozabili ne bomo.

Slovstvo.

Na razstanku. Slovenski osmošolci. Cena 1 gl. — Veselo znamenje je, da mladeniči, hrepeneči po izobrazbi, nastopajo samozavestno pred svet s plodom svojega duha. S pesmicami se tu ne bavimo dalje, tudi »silhuete« pustimo ter se ozrimo na oba daljša spisa. V povesti »Brez vesla« Ivan Prijatelj biča ono breznačajnost nekih politikov, ki se postavijo pod okrilje kake stranke samo zato, da bi dosegli kak mandat. Če se jim ne izpolni ta zahteva, čutijo takoj potrebo novega lista in nove stranke, katera naj jih povzdigne na ščit. Če izpodleti tudi to, potem se užaljeni umaknejo s pozorišča, češ: Slovenci so nevhvaležni. Zraven se ozre večkrat na socialno demokracijo, na dekadentizem itd. Sploh smo s snovjo te povesti zadovoljni. Ugajala nam je tudi Frančiška Grivca razprava o ruskem realizmu. Pisatelj je dobro premislil realistično strujo; vidi se, da je imel pri rokah tudi dobre vire. Zahteva zmerni trezni realizem, obsoja naturalizem in dekadentizem. Pravi, da nekateri slovenski realisti le zato segajo po francoskih lascivnih vzgledih, ker jim bolj ugaja francoska lahkomišelnost, nego ruska resnost. Soglašamo. x.

Tedenski koledar.

Nedelja, 28. avgusta: 13. pobink.; evang.: Jezus ozdravi deset gobavih. Luk. 17. Srce Marijino. — Ponedeljek, 29. avgusta: Obglavljenje Janeza Krstnika. — Torek, 30. avgusta: Roza Limanska, dev. — Sreda, 31. avgusta: Rajmund, sp. — Četrtek, 1. septembra: Egidij, opat. — Petek, 2. septembra: Štefan, kralj. — Sobota, 3. septemb.: Evfemija in Doroteja, dev. muč. — Lunin spremin: Ščip ali polna luna 31. avg. ob 11. uri 56 min. zvečer. — Musica sacra: V nedeljo dne 28. avgusta: V stolni cerkvi: Mašo zložil Feliks Uhl, graduale A. Foerster, offertorium Jurij Wesselak. — V mestni župni cerkvi sv. Jakoba: Mašo zložil Feliks Uhl, graduale Anton Foerster, offertorium J. B. Treš.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. avgusta.

(Presvetli cesar) je daroval za morsko kopalnico v Gradežu 300 gld., za pogorelce v Gaberčah pa 500 gld. iz zasebne blagajne.

(Shod slovenskih velikošolcev.) Še le v četrtek je prišel »Narod« do sape, ki so mu jo zaprli dogodljaji na dijaškem shodu in vzlasti na komerzu pretekle sobote. Po stari navadi zaganja se v naš list z vso znano surovostjo očitajoč nam nesramne laži, obrekovanje, zavijanja in mnogo drugih lepih lastnostij. Vse to pa ne polemizujoč z nami radi

Zračunala je hitro. Čašico brinjevca, to je pet novcev; za dva novca kruha... Treba bi bilo menjati krono... boljše je, da dobi fant celo. Ona že pride kako do mesta, — če je mogla do tukaj, more tudi naprej. A on je siromak; drugi imajo vsega dovolj, — in njega zebe; naj dobi celo krono... Kako bi mu smela utrgati, — to bi bil rop! A mrz je, za Boga, mrz... dalo bi se sladko počivati v gorki sobi... Ne, — naj dobi celo krono...

»Ej, — ni mogoče; meni se mudi, da vidim svojega fanta; nesem mu zimsko sukno. Kakšno jutro je to, glejte! — in siromaka zebe...«

Ni jih lepših, jasnejših sanj, ki delujejo na človeka z nekim čudovitim poetičnim, a ob enem globoko tragičnim dojmom, kakor so sanje materine... Ona se vživi vanje, v njih samih je ves njen svet, nedotaknjen od krute resnice... in ona zaupa vanje in do zadnjega diha ji ne pride niti najmanjši dvom, da bi jo morda varale, da bi se ne vresničile. Iz nekega nežnega, nerazumljivega srama jih taji pred ljudmi; a kadar bi se izgubile v resnici, končano bi bilo njeno življenje in postalo bi brezpomembno in brez vsacega smotra.

»Naj dobi celo krono...« Treba je pripomniti, da je nosila Matičevka seboj vse svoje premoženje in kos kruha za kosilo.

stvari same, kateri ne privoščiti niti besedice, ampak jedino le radi osebnosti. V svojem poročilu o dijaškem shodu smo omenjali tudi gospo dr. Tavčarjevo. Imenovana gospa je »Narod« v četrtek pooblastila objaviti, da ona njej v našem ponedeljskem poročilu podtikanih besedij ni govorila, da je naša trditev popolnoma neresnična in od konca do kraja izmišljena. In tudi jurist K. Vodušek je čutil potrebo, pod častno besedo v »Nar.« izjaviti, da on ni bil tisti liberalni dijak, ki je imel z gospo dr. Tavčarjevo od nas navedeni pogovor. To oboje nam je dalo povod, da smo tekom včerajšnega dne od svojega poročevalca zahtevali pojasnil. Dognali smo, da se je inkriminirani pogovor v resnici vršil med gospo dr. Tavčarjevo in juristom K. Voduškom, da je gospa dr. Tavčarjeva proti slednjemu, ki je bil sila razburjen, dejala: »Najbolje je, če se te ljudi v miru pusti«, da je Vodušek odgovoril: »To so kakor stekli psi«, in da mu je g. dr. Tavčarjeva odvrnila: »Še bolj jih je treba v miru pustiti kakor stekle pse«. Toliko torej resnici na ljubo spopolnimo ponedeljsko poročilo. Iz tega dvogovora je spoznati, da gospa dr. Tavčarjeva ni imela namena žaliti delavstva, marveč je le hotela pomiriti razburjenega jurista Vodušek-a ter ponovila za juristom Voduškom za delavce tako skrajno žaljive besede. To mi radi konstatujemo, ker nam ni bilo nikakor v mislih poniževati v našem listu imenovano gospo, dokaz temu, da nismo objavili nam že v pondeljek znanih besed, s katerimi je gospa dr. Tavčarjeva glasno očitala krščanski mislečim dijakom, da so razdivjani in breznačajni, kar je gotovo skrajno žaljivo za dijake, ki so tako dostojno, stvarno in značajno stali na braniku za sklepe vseslovenskega shoda, katere so liberalni dijaki zatajili, ker ne marajo za krščanski temelj, ki se povdarja tudi v sklepih vseslovenskega shoda. — »Narod« nam očita, da na jurista K. Voduška izjavo nismo odgovorili. Glede tega izjavimo, da nam je eden izmed gospodov, v katerih imenu je jurist Vodušek izjavljal, takoj drugi dan sporočil, da on sicer res ni slišal, da bi bila gospa dr. Tavčarjeva izgovorila citirane besede, da pa tudi jurist Vodušek ni bil od njega pooblaščen svoje izjave objavljati v »Narodu«. Na take piškave izjave pač ni vredno odgovarjati. Za vse te trditve imamo priče na razpolago. — Sedaj naj pa vsakdo sodi, kje sta laž in zavijanje; jurist K. Vodušek naj pa gleda sam, kako bo obveljala njegova — častna beseda!

(»Farovski štipendisti«) je najnovejši epiteton ornans, ki ga je »Slov. Nar.« nadel našim vrlim kat. mislečim akademikom, menda radi tega, ker so, dasi tako »neznatna strančica«, imeli pogum, z jasno in odločno besedo braniti svoje pošteno katoliško in slovensko prepričanje. Ta psovka naj bi zakrila kričečo nagoto pomanjkanja stvarnih ugovorov proti temeljitim argumentacijam katol. dijakov, ki so na dijaškem shodu jedini tako močato branili vseslovensko idejo. Toda »Slov. Narod« naj bi o takih rečeh rajši molčal; zakaj kdor nosi

Noge so se premikale težko in leseno; oči so gledale utrujeno izza trepalnic, pokritih z ivjem. Srečavali so jo vozovi in ona je postajala za kratek hip in se ozirala za njimi.

»Da bi se moglo sesti; odpočiti za trenotek...«

Ali tu je mesto. Že od daleč se je čul šum in hrup dopoldanskega življenja. Ljudje so hiteli po ulicah z rdečimi, zmrzlimi obrazi in zavihanimi ovratniki.

Matičevka je hodila po mestu.

»Še pol ure je do najstih, — počakam ga pred šolo«. Slonela je ob ograji Vodnikovega spomenika in gledala na tesno zaprta neštevilna okna. »Kaj počne zdaj... za katerim oknom je njegov razred? Ali si misli, da čakam nanj? Kako se bo razveselil!«... Nekaj gorkega, mehkega se ji je razlilo po srcu... »Moj otrok... moj ljubi otrok...«

Iz velikih vhodnih vrat so se vsuli študentje. Matičevka se je zganila... »Kako sem te čakala, Tine...«

»Čemu pa prihajate sem pred šolo... taki! Da se ozirajo za menoj... Pojdite no hitro...«

Stopal je urno proti domu s povešenimi očmi, ona pa je šla za njim. V prsih jo je stisnilo, a kaj da se je zgodilo, tega si ni vedela razlagati.

maslo na glavi, naj ne hodi na solnce. Kaj bi rekla recimo gospoda dr. Tavčar in župan Hribar, ki sta bila oba v resnici farovška štipendista in ki bi brez farovških podpor bržčas sedaj ne nosila zvonca med Slovenci ampak morda kamen tolkla na cesti, če bi jima mi to očitali?!

(Za dr. Gregoričem — Koblar!) Včeraj je dobil gospod Koblar od kranjskega deželnega odbora strog ukor, ker je bil sotrudnik pri »Slovenskem Listu«, in ukaz, da mora izstopiti iz konsorcija »Slovenskega Lista« ter opustiti vsako sodelovanje pri našem listu. Dr. Gregorič in Koblar se umakneta sili. Če se bode dr. Tavčarju posrečilo uničiti na ta način naš list, danes še ne vemo. Živela svobodna duša! — To vest je prinesel današnji »Slovenski List«. Kdor se spominja, kaj vse je pisal »Narod« v znani zadevi zaradi gospoda Legata, kaj je že pisal zoper škofe in »klerikalce« kot uničevalce svobode, kaj zoper deželne uradnike in deželni odbor — in nihče ni prišel v disciplinarno preiskavo! — čuditi se mora predrznosti dr. Tavčarja, da si upa s pomočjo dr. Schafferja danes posluževati se takih tiranskih sredstev ter mašiti usta političnim nasprotnikom. Noben dogodek še ni tako jasno dokazal ostudnega humbuga, ki ga uganjajo privilegirani »možje svobode«, kakor ta slučaj. O tej kanibalski liberalni inkviziciji še spregovorimo, za danes le postavimo, da pred takim nasilstvom leže v prahu tudi naši — svobodomiselni dijaki-akademiki.

(Vseslovenska delavska slavnost.) Svojo udeležbo ste nadalje naznanili društvi: 8. Izobraževalno, bralno in pevsko društvo v Kamni Gorici; 9. Bralno društvo pri sv. Križu nad Litijo. — Slavna društva znova opozarjamo, naj ne opuste v pravem času naznaniti svoje udeležbe domačemu okrajnemu glavarstvu in dež. vladni kranjski; društva, ki pridejo z zastavo, naj ne pozabijo dostaviti tudi tega. — Vest, da presvetli knez in škof sam blagoslovi zastavo, je zlasti ljubljanske delavske kroge z velikim veseljem napolnila; vse se živo zanima za slavnost; upamo, da tudi delavstvo izven Ljubljane ne bo zaostalo.

(Cesarsko slavnost) so imeli, kakor se nam poroča, minolo nedeljo v Št. Jurju pri Grosupljem. Domači g. župnik M. Sitar je v spomin na 50 letnico cesarjevega vladanja oskrbel, da so bližnji studenec obzidali in si tako zagotovili dobro pitno vodo, katero so pogrešali vaščanje. Ob studencu pod košatim hrastom so postavili lepo podobo lurske Matere božje. V cerkvi je pomen slavnosti pojasnil domači g. župnik, po cerkvenem pravilu pa je na prostoru sredi vasi, koder se je zbralo mnogo ljudi iz domačih in sosednjih vasij, govoril cesarski slavnosti primeren govor poslanec dr. Žitnik. Ljudem v tem gorskem zakotju ta sicer preprosta, a lepa slavnost gotovo ostane v najboljšem spominu.

(Od Sv. Križa pri Litiji.) Katoliško izobraževalno društvo v Sv. Križu pri Litiji je napravilo v nedeljo dne 21. t. m. prav lep slavnosten shod. Društveni prostori, praznično okrašeni, so bili napolnjeni do zadnjega kotička. Vkljub neznosni vročini se noben društvenik cele tri ure niti ganil ni z mesta, s tako pazljivostjo so poslušali govornike. Gospod predsednik J. Pristov je otvoril slavnostno zborovanje ter ob kratkem označil njega namen: proslaviti papeža in cesarjev jubilej. Pevci, nekaj domačih, nekaj sosednih, so na to jako točno zapeli papeževo himno in cesarsko pesem. Slavnostni govor je govoril gost iz Ljubljane gospod dr. Debevec. Omenil je najprej, kako mi, verni katoličanje, praznujmo cesarjevo petdesetletnico, namreč zlasti s hvaležnostjo do previdnosti božje, o kateri brezmiselnosti ljudje nočejo nič vedeti, potem pa, kako praznujmo papežev jubilej, namreč spomin na njegovo bisernico. Govornik je trdil, da najbolj delujemo v duhu velikega Leona XIII., če molimo, če se oklepamo dobrih, v katoliškem duhu zasnovanih društev, in pa če podpiramo kolikor le moremo katoliško časopisje. Jako zanimive so bile tudi napitnice, zlasti na odhajajočega gospoda predsednika, ki je tako vzorno vodil društvo. Spomnili smo se tudi velike vseslovenske delavske slavnosti v Ljubljani, ki bo dne 18. septembra t. l. Udeležilo se ji bo veliko število članov našega društva. Prepričani smo, da bo naše katoliško izobraževalno društvo tudi za naprej trdno stalo na istem temelju, ko doslej. — Vsem, ki so pripo

mogli k tako lepemu vspehu naše slavnosti: srčna hvala!

(Iz Velesovega.) Dobili smo naslednjo žalostno vest iz Marquette, Mich. v severni Ameriki: Komaj so atlantiškega morja hladni valovi zakrili mlado življenje slovenskega duhovnika č. gosp. Ant. Hodnika iz vladikovine marquetske, došel je iz večnosti klic na drugega slovenskega svečenika, ki je radi dolgega 39 letnega apostolskega delovanja po Wisconsinu in Michiganu dobro poznat med Indijani, Slovani, Nemci, Francozi, Italijani, Arabci in Irci po omenjenih državah. Č. gosp. Janeza Čebula, tega neumornega in neutrudnega misijonarja ni več; umrl je 66 let star po dolgi, mučni bolezni danes (3. avgusta) zjutraj ob 12. uri 30 minut v Garden Bay, Mich. Umrli gospod se je porodil l. 1832 v Velesovem v (vasi Adergas) na Gorenjskem, kjer ima še več sorodnikov. Bil je posvečen l. 1855 ter je kapelanoval na Poljanah in pozneje v Kranju. Dospevši leta 1859 v Ameriko, služboval je kot duhovni pastir v Bayfieldu, La Pointu, v Superioru, v Wisconsinu; v Duluthu je zgradil prvo cerkev, ki je sedaj stolna cerkev duluthske vladikovine. L. 1873 popotoval je v Evropo, od tam pa se je povrnil v Ameriko v Green Bay in služboval v Marinettu in pozneje pastiroval med Italijani v Shavani in Kishini. Na to se je kmalu vrnil v svojo domovino, od tam pa potoval v Arabijo, kjer se je v štirih letih dobro priučil arabščine. Nekaj let je bival na Francoskem blizu Pariza in oskrboval dve župniji. L. 1880 došel je nazaj v Ameriko v škofijo marquetsko, kjer si je stekel neprecenljivih zaslug. Pod mil. g. vladikom Janezom Vrtnom je pastiroval: v Calumetu pri sv. Ignaciju, v Manestiku, v Ironwoodu, Antonagonu, Norway, Crystal Falls, Iron River, St. Ignace, Iron Mounstain, New Berry, Grand Marais in naposled v Garden. Pogreb je bil 5. avgusta pri sv. Ignaciju, kamor so prinesli njegove telesne ostanke. Ranjkega gospoda priporočamo vsem znancem in prijateljem v blagi spomin in pobožno molitev. Dostavljam pa še jaz to-le: Dobro bi bilo, da bi se temu tako zaslužnemu gospodu vzdala spominska plošča v njegovo rojstno hišo.

(Državna podpora.) C. kr. poljedelsko ministerstvo je podelilo tukajšnji c. kr. kmetijski družbi za gojenje plemenitih rakov podporo v znesku 300 glđ.

(Na Slatini) bodo letos s pomočjo nemškega »schulvereina« otvorili zasebno nemško šolo. Znani dr. Hoisel brusi pete po cele dneve, da bi nalovil za nemško šolo slovenskih otrok. Slovenski starši bodo vendar toliko previdni, da ne bodo svojih otrok izročili potujčevanju.

(Triglavska koč.) Do vštetega 19. avg. bilo je v Triglavski koči 126 obiskovalcev, kateri so se v knjigo vpisali, razun teh je bilo dne 15. avg. še kakih 60 domačinov iz Mojstrane in Dovjega, kateri so prišli k maši in ki se v knjigo niso vpisali. Dne 23. avg. zjutraj brale ste se dve sv. maši, prva ob 3. druga ob 1/2 4. uri, pri kateri je bilo 14 navzočih. Isto jutro se je zbralo na vrhu Triglava 24 hribolezcev. Vreme je bilo sicer krasno, a razgleda ni bilo, ker je megla stala do one višočine, kjer še gozdi stoje. — Oskrbnik Triglavske kočje je sedaj Zima, po domače »Rajmund«, in je kočja zopet v najlepšem redu.

(Nadsodišče v Ljubljani.) »Agr. Tagblatt« piše o tej zadevi, da naj bi se vojvodina Kranjska in slovenski deli Štajerske in Koroške izločili iz graškega nadsodiškega okrožja in naj bi se priključili tržaškemu nadsodišču. Sedež nadsodišča naj bi se pa premestil iz Trsta v Ljubljano, in to nadsodišče naj bi uradovalo potem v štirih jezikih: slovenski, hrvaški, nemški in italijanski. — Načrt je sicer prav dober, samo da bi se še izpeljal.

(V Žireh) prirede dne 4. septembra t. l. ognjegasno, pevsko, bralno društvo veliko jubilejno veselico v proslavo 50letnega vladanja Nj. Veličanstva presvetl. cesarja Franca Jožefa I. v gostilni gospodične K. Kopše v Žireh št. 4. Začetek ob 3. uri popoldan. Kakor je to že pokazala požarna bramba svojo udanost Nj. Veličanstvu presvetl. cesarju Francu Jožefu I. na večer 17. avgusta t. l. ob 9. uri, je zažgala velikanski kres, ter si napravila 4 metre visoke črke F. J. I. 50, razsvetljene na umeten način z lučicami. Poleg kresa so gromeli topiči, iz grl vrlih ognjegasev pa so doneli gromoviti Živio-klici!

(Iz Bevk pri Vrhuiki.) Na svojem potovanju med počitnicami sem prišel v svoj rojstveni kraj v Bevke. Bilo je 15. avgusta t. l. na Vel. Šmaren. Ta dan je bil res slovesen. Raz zvonika vihrale so tri velike zastave. Pred župniščem je bilo tudi vse v zastavah. Kaj je bilo? Domači g. župnik Andrej Vonča je obhajal namreč obletnico svoje zlate svete maše. Lansko leto 15. avgusta je imel zlato mašo in letos so vaščani hoteli proslaviti ta dan. Domači pevci in pevke so zapeli predvečer nekaj lepih pesmij pred župniščem, strel z možnarji je pa ob enem naznanjal po okolici, da se bo v Bevkah kaj veselejšega obhajalo, kot navadno. Dan je bil lep, ljudje vsi veseli, najbolj pa č. gospod župnik sam, kateri že 36. leto vodi svoje ovčice v Bevkah. Bodi še omenjeno, da je č. gospod župnik Andrej Vonča najstarejši duhovnik, kar jih je še v aktivni službi na Kranjskem. Še devet let in imeli bomo 60letnico, kar vsi iz srca želimo.

(Vinoreja.) Letos so v državnih trtnicah na Kranjskem pridelali 599.600 ključev in 242.000 korenjakov. Ker pa to število ne zadošča, je poljedelsko ministerstvo poslalo še 401.600 ključev in 446.200 korenjakov. Te trte so se razdelile meseca marca in aprila, in sicer večinoma brezplačno.

(Iz Selca nad Škofjeloke) se nam piše: Prelepo se je vršila pri nas svečanost v proslavo 50letnega jubileja cesarja Franca Jožefa I. 20. in 21. avgusta. Ko so v soboto večer zapeli zvonovi in začeli pokati topiči, zaplamteli so kresovi po višinah in Selca, vsa v narodnih in cesarskih zastavah, bila so naenkrat vsa razsvetljena. Godba je igrala po vasi, požarna bramba je nosila lampijone. Pred županovo hišo igrala je godba ces. himno. Ljudstva je bilo vse polno. Postavljeno je bilo več slavalokov s primernimi napisi. V nedeljo zjutraj šli smo v cerkev železniško in domače bralno društvo z zastavo, pevsko društvo in požarna bramba, potem šolarji z novo zastavo, občinski odbor, krajni šolski svet in drugo ljudstvo. Pred cerkvijo je prečastiti g. dekan iz Stareloke ob asistenci sedmerih gg. duhovnikov blagoslovil novo šolsko zastavo ter v prelepem govoru na šolsko mladino in ljudstvo razložil dvojno slovesnost in nje pomen in slednjič zaklical presvetl. cesarju trikratni slava! Slavnostni govor v cerkvi imel je veleč. g. državni poslanec dr. J. Ev. Krek. Slovesno sv. mašo služil je g. dekan z obilno asistenco. Po sv. maši zahvalna pesem in potem se je zapela cesarska himna. Po sv. maši šla je šolska mladina z novo šolsko zastavo, duhovščina in vsa društva z obč. odborom pred šolo, kjer se je g. nadučitelj najprej v toplih besedah zahvalil g. dekanu in vsem drugim prijateljem šolske mladine, ki so kaj darovali za šolsko zastavo. Zdaj se je odgrnilo zagrinjalo in pokazala se je v šolski veži soha cesarjeva med lepimi smrekami in zelenjem. Na vsaki strani je stala ena v belo oblečena deklica, ki sta držali venec nad glavo. Pod soho pa je bila lepa cesarska krona s črkami F. J. I. in cvetlice. Tri deklice so govorile in za vsakim govorom peli so pevci prvo in zadnjo kitico ces. himne in »prelepo Avstrijo«. Potem so bili šolski otroci obdarovani in pogoščeni. Popoldne je bil banket pri g. županu na vrtu, ki je bil primerno okrašen z zelenjem, zastavami in prelepo cesarjevo podobo in nad podobo je bil napis: Živi cesar, domovina, večna bodi Avstrija! Banketa udeležila se je vsa duhovščina z državnim poslancem g. dr. Krekom, g. dr. Mantuani, g. dr. Franc Kos in drugi. Bilo je prav živahno. Prvo napitnico je govoril g. župan v proslavo cesarju. Pevci so zapeli in godba je igrala ces. himno itd. Zvečer so se spuščali raketi in umeteljni ogenj. Omenim naj še, da je zastavo prav lepo priredila gospa Ana Hofbauer v Ljubljani, podobe pa je slikal g. Matija Bradaška v Kranju.

(Tržaški odnošaji.) [Konec.] Dasi pa je podpora bednim sama na sebi delo usmiljenja, vendar si tržaški Slovenci prav nič iz tega ne storé, da se imenuje to njihovo dobrotvorstvo z imenom politika. To je že skrajna podlost od te lahonske svojati, da si domišlja, le ona ima pravico politično rogoviliti na tržaških tleh, a drugi naj vsi molče, zlasti pa naj se Slovenci tišče k tlom, kakor ovce na solcu. Apropos vročina! V Trstu vlada že nekaj dni neznosna, prava avgustova vročina. Vode primanjkuje na vseh koncih

in krajih, a lahonske kronane glave se ne menijo za to, da bi odpravili ta grozni nedostatek in dali Trstu zdravo pitno vodo. Vode je dovolj, a tržaški judje ne dajo iz rok svoje »Aurisine«, ki je vroča ko krop, da bi naredili prostor poštenemu podjetju. Oni, ki vlečejo velike dobičke od »Aurisine«, se hlade v poletnih sencah na deželi, kjer pijejo dobro vodo, a za onega, ki mora živeti v Trstu in piti njihovo brozgo, zanj se malo zmenijo. Stvar z vodo v Trstu se že vleče leta in leta in se bo še vlekla, kajti judje preprečijo z denarjem vsak korak za zboljšanje te zadeve, ker nočejo izgubiti zlate jame »Aurisine«. Ljudstvo pa pogini od žeje in bolezni! Ako to ni nečloveško, pa ni ničesar drugega! In mesto da se vrede taka pereča vprašanja, vedo judje zvito vzgajati med ljudstvom nepotrebno politično sovraštvo, samo da — ne pride do vode! Pa govore, da vladajo zdaj »dobri odnošaji« med mestom in okolico — — zdaj vladajo sploh od vročine poparjeni odnošaji v Trstu, ako pa smatrajo to za »dobre odnošaje«, da ni glasnih preprirov in rabuk, da jeden hip ni v nebo vpijočih krivic na javni ulici, potem se res že čutijo pravcate Turke. In to spričevalo so si že davno zaslužili.

(Kjer gospodarijo — brigantje.) V občini Višnjani v Istri so bili dozdej na krmilu italijanaši, zdaj so prišli na krmilo narodni gospodarji Hrvatje. O izbornem gospodarstvu polentarske klike pa svedoči fakt, da so naši dobili v občinski blagajni premoženja celih 25 novcev, dolga pa za — 20.000 glđ., a občina ima premoženja le 8000 glđ. Zdaj je umevno, zakaj je roparska sodrga prepustila zmago našim v Višnjani: ko se pijavka napije — odpade! Uboga Istra!

(Prva hrvaška čitalnica) se ustanovi ob Poreču v Istri namreč v kraju sv. Lovreč ob Poreču dne 18. septembra t. l. Za ta kraj je posebno važno, da se Slovani združujejo, ker iz Poreča ven se razširja jako nevarna italijanska propaganda. To nevarnost so tudi spoznali tamošnji zavednejši ljudje in sklenili ustanoviti čitalnico. Želimo njihovemu trudu obilo uspeha!

(Pijanost v Istri.) Nek primorski list se pritožuje zoper strastno pijančevanje bednega istrskega ljudstva, katero je zlasti okoli Pulja zelo udano pijančevanju. V teh pokrajinah se nahajajo zviti krčmarji, ki so nekako podobni tistim »Grožantom« v avstralskih puščavah, ki svoje žrtve ne izpusté iz krempljev, dokler je niso slekli do nage kože. Da so ti krčmarji italijanaši, ni treba omenjati. Pač pa je svariti naš narod, da opusti to prepogubljivo strast, ki mu škoduje in ga ponižuje.

(Vedno lepše!) Iz zasebnih uradnih krogov tržaških se nam javlja, da je bilo te dni okoli 20 uradnikov mapnega arhiva odpuščenih iz službe, ker — ni denarja za plačevanje istih. Odpuščeni so vsi zvesti Avstrijci, ostalo pa jih je kakih osem, s a m i h i t a l i j a n s k i h p o d a n i k o v. O teh govori vodstvo arhiva, da so boljši za delo. To je pač, da bi strela udarila v mapni arhiv! Tujec pa dober za delo! Nadejati se je, da merodajna oblast malo pogleda v ta urad, kajti — m a p a j e m a p a, Italijan je pa Italijan! Govorili smo!

(Dvorni založnik Nj. Svetosti papeža Leona XIII.) tukajšnji lekarnar gosp. Gabrijel Piccoli na Dunajski cesti omislil je povodom izrednega odlikovanja v okrasbo svoje lekarne krasna izložbena okna, na kojih je umetniško izvršen polihromovan in pozlačen grb sv. Očeta, sličen onemu v današnjem naznanilu.

(Časnikarski poročevalci o ameriški vojni.) New-yorški »World«, »Journal« in »Herald« so plačevali za svoja vojna poročila vsak teden 40.000 dolarjev (100.000 glđ.) Saj to še ni tako drago, če se pomisli, da »New-York Herald« za svoje poročevanje vzdržuje štiri ladije na različnih krajih. Jedna taka ladija kroži pred Portorikom, dve okolu Santjaga in četrt se podi nekje po oceanu. Newyorški poročevalec londonskega »Timesa«, Mr. Redding, je stalno na ladiji admirala Sampsona in zajema torej svoja poročila s prvega vira. — »Herald« je napravil v Keywestu lastno uredništvo. V tem Keywestu, glavni luki za ameriško vojno brodovje, ni bilo mej vojno nič manj kakor 600 poročevalcev, in ravno toliko jih je bilo v Tampu, kjer se je zbirala armada.

(Vsled radosti znorel.) Neki čevljarski pomočnik v Hamburgu, ki je doslej jako siromašno živel, je podedoval pred par dnevi 15.000 glđ.

Samega veselja ni vedel, kaj bi počel. Povabil je več tovarišev, najel celo vrsto vozov, vozil se s prijatelji po mestu ter jih slednjič pogostil v neki restavraciji. Nekaj dni pozneje je napovedal v velikem lokalu ljudski shod, pri katerem naj bi se govorilo: »Kako postane človek bogat in srečen?« Seveda ni prišel nihče k temu čudnemu shodu, razven 25 natarjev, katere je najel, da bi stregli gostom. Natarjem je plačal, potem ko jim je napravil dolgo predavanje, vsakemu po dva gld. Razven tega je napravil še druge burke, da je splošno pozornost vzbujal. Policija je postala pozorna, zdravniško so ga preiskali in potem takoj odpravili v norišnico, ker spoznali so, da je zblaznel.

(Mažarski sodniki.) Sodnik v Szarni-ju je strogo kaznoval cerkvenika zato, ker je toča uničila poljske pridelke. Obsodba pravi, da ni cerkvenik takoj, ko so se pripodili oblaki, pohitel v cerkev in zvonil, da odvrne točo, in radi tega je kriv. — Razume se, da je višje sodišče razveljavilo obsodbo.

(Koliko vojakov?) Leta 1875 je bilo stalnega evropejskega vojaštva 2.664.548, a sedaj imamo v Evropi 3.121.430 vojakov. Ne pišejo zastoj, da svet napreduje!

(Šampanjca) pravijo Francozi, da se premalo popije. Lani se ga je popilo 28.359.913 steklenic, a letos pa le 27.487.987. — Kadar ga bodo točili tako po ceni kakor pivo, — ga bodo pa več prodali.

(Kriva prisega.) »Kijevisko Slovo« poroča ta-le slučaj: V vasi Buguševki, v poltavski guberniji, se je polastil neki kmet kosa zemlje svojega sosedu. Pričela sta se prepirati. Ker nista hotela iti v sodišče, je rekel oškodovani kmet svojemu sosedu: Prizezi, da je zemlja tvoja, potem ti jo pustim. Kmet je bil zadovoljen. Zbrali so se sosedni kmetje, in tatinski stavec je po starem običaju prisegel, pri čemur je posul sebi in svojim otrokom na glavo nekoliko prsti. Oškodovani kmet je potem prepustil zemljo sosedu. Preteklo je dva tri dni, in dvajsetletna tatova hči je zblaznela. Za njo znoril mahoma tudi mati njena, in objednem je zgubila pamet tudi druga, že omožena hči. Vse tri ženske so odpravili v norišnico; stavec pa, videč toliko nesrečo, je odšel v mesto in priznal v sodišču, da je po krivem prisegel.

(Konec sveta.) Na razne načine ugibajo učenjaki, kako in kdaj ne bodo mogli ljudje več živeti na zemlji. Član pariške znanostne akademije, Mr. Faye, pravi, da mora edenkrat jenjati vse življenje na svetu. Solnce, ki se vedno bolj hladi, bode otrdelo in izgubilo svetlobo in toploto, kar je življenju neobhodno potrebno. Lapparent, profesor na pariški katoliški univerzi, je pa tega mnenja, da bodo vodni vplivi, ki kopno zemljo drobijo in seboj odnašajo, strme obali zjednačili, in da se bode morje sčasoma razlilo po vsem površju. Ker ljudje niso dvoživke, bi torej v morju ne mogli dolgo živeti. Marquis Nadaillao, ki navaja v svojem spisu »La fin de l'humanité« nazore obeh učenjakov, meni, da se človeštvu ni treba prav nič bati vsled tega. Lapparent rabi, da izjednači zemeljsko površje 4/5 milijona let in Faye še več, predno ohladi solnce. Hujše bi pa bilo in prej bi pretil človeštvu konec, če bi bila teorija belgijskega akademika generala Brialmonta prava. Ta učenjak primerja naraščaj prebivalstva s hranilnimi močmi naše zemlje in je prišel do zaključka, da more preživljati zemlja 12 milijardov prebivalcev. To število bo pa človeštvo menda doseglo leta 2166; po pretoku 369 let bo torej pričel glad prebivalstvo krčiti (?)

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so od 5. do 25. avgusta 1898 poslali: Iz nabiralnika »Hotel Avstrija« v Šoštanju po g. Rajstru 2 gld. 10 kr. — G. And. Vrtovec v Tolminu od ondotne moške podružnice 20 gld. — G. Rud. Kunstel, gostilničar v Škocijanu, iz nabiralnika 2 gld. 28 kr. — Podružnica na Premu po č. g. župniku Križaju 5 gld. — G. Silv. Šentjurec znesek 1 gld. 80 kr., nabran na veselici v gostilni gospe Senekovičeve na Hajdinu pri Ptuj. — Podružnica za Mokronog in okolico po gosp. blagajniku J. Rohrmannu 65 gld. — Podružnica v Skofji Loki 35 gld. — Podružnica za brdski okraj po g. Ivanu Mlakarju v Lukovici 73 gld. 10 kr., mej to svoto je 10 gld., katere sta darovala gospoda državna poslanca Povše in Pogač-

nik. — Slavno vredništvo »Domovine« v Celju zbirko 31 gld. — G. Jebračin, trgovec v Ljubljani, od prvega vagona prodane kave 100 gld. — Slavno »Slovensko učiteljsko društvo« v Ljubljani 50 gld. in za 25 gld. mladinskih knjižic v namen, da postane pokrovitelj. — G. veletržec Iv. Perdan v Ljubljani od vžgalic 200 gld. — Novoustanovljena podružnica v Gorjah po blagajnici gospici Reziki Strle, učiteljici na Gorjah. 49 gld. 75 kr. — Slavno vredništvo »Slov. Naroda« v Ljubljani zbirko 283 gld. 29 kr. — Podružnica v Podgradu v Istri 17 gld. — Po g. tajniku Antonu Goslarju v Ptuj so poslali člani ondotne »Čitalnice« 8 gld. — Slovenski visokošolci v Gradcu 3 gld. — Po č. g. Iv. N. Murovcu, župniku in dekanu v Cerknem na Goriškem 30 gld., in sicer je 20 gld. vložilo pokojnega župnika Franč. Šitarja, 10 gld. pa darilo ondotne »Hranilnice in posojilnice«. — Č. g. Valentin Bernik, župnik na Holmcu, 3 gld. mesto venca na grob »Mihe Gorenjskega«. — G. Frančišek Konšek, gostilničar na Trojanah, iz nabiralnika 7 gld. 2 kr. — Gospod Fr. Fajdiga v Sodražici 30 gld. 50 kr. — Moška podružnica v Ribnici 100 gld. — Novoust. ženska podružnica v Ribnici 100 gld. — Gospa prvomestnica Franja dr. Tavčarjeva v Ljubljani zbirko 127 gld. 39 kr. — G. Davorin Lavrač 1 gld., g. J. Kočmur 1 gld. in vesela družba v Ljubljani 45 kr. — G. Ivan Novak, trgovec in poštar na Dolih pri Litiji, 2 gld. — Gospici Marica Bole-tova in Marica Kraljič-eva nabrali na cesarski slavnosti v Boljuni 6 gld. — Slava »Posojilnica v Marenbergu« 20 gld. — Ženska padružnica v Cerknici po gld. Mariji Werli 15 gld. 5 kr. — Po č. g. novomašniku Jos. Poplatniku v Veliki Nedelji 142 gld. 50 kr. kot dar č. gg. mariborskih bogoslovcev, mej katerimi so se posebno požrtvovalne pokazali č. gg. prvoletniki. — Rajhenburški Harambaša po Harambašici nabranih 10 gld. na družbenega finančnega ministra telegram, katerega je poslal omizju, zbranemu povodom nove maše č. g. Ivana Ivanca. — Po g. nadučitelju Valentinu Burniku v Metliki od podružnice 26 gld. 72 kr. — Neutrudljivo delavnim nabiralcem hvala in blagim darovalcem slava!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Vabilo) na 25 letnico društvenega ob- stanka, katero obhaja učiteljsko društvo za ormoški okraj dne 4. septembra t. l. v Ormožu. Vspored: I. Zbiranje vdeležencev ter skupen zajutrek v gostilni pri »Zlatem jelenu«. II. Ob 1/10. uri dopoludne slovesna sveta maša, pri kateri poje učiteljsko. III. Ob 11. uri slavnostno zborovanje v šolskem poslopju. 1. Predsednikov pozdrav; 2. cesarska pesem; 3. prolog, govori g. Anton Kosi; 4. slavnostni govor; g. J. Košar; 5. petje. IV. Po zborovanju odkritje spomenika pokojnemu tovarišu gosp. Ant. Freuensfeldu na pokopališču. 1. Govor; g. J. Rajšp; 2. Nagrobna pesem. V. Ob 1. uri banket na vrtu gostilne »pri solncu«. (Kuvrt stane 70 kr. Oglasila za banket vsprejema g. Adolf Rozina v Ormožu.) VI. Koncert s petjem in z godbo hardeškega gasilnega društva.

Odbor učiteljskega društva za ormoški okraj.

Gospodarska organizacija.

Kmetijsko društvo v Metliki se je vpisalo v zadržni register in bode v kratkem pričelo poslovati.

Listnica. Nekateri posojilnice niso še poslale mesečnih poročil za mesec julij. Opozarjamo jih, da to storijo v najkrajšem času.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 27. avgusta. Cesar je vsprejel danes avstrijske in ogerske ministre v avdi-jenciji.

Dunaj, 27. avgusta. Včeraj popoldne je bil ministerski svet.

Dunaj, 27. avgusta. Ministerski svet se je izrekel za to, da se skliče državni zbor.

Isi, 27. avgusta. Princ Leopold se je včeraj popoldne vrnil v Monakovo.

Budimpešta, 27. avgusta. Baron Banffy in finančni minister Lukacs sta se sinoči odpeljala na Dunaj.

Belgrad, 27. avgusta. Srbska vlada sklicuje za 4. septembra vse rezerviste do 30. leta k vojaškim vajam. Odlok pravi, da se kažejo druge države na Balkanu Srbiji sovražne in da mora za to Srbija biti na vse pripravljena.

Berolin, 27. avgusta. Nadvojvoda Karol Štefan, ki je bil pri zdravniku Sonnenburgu, se je odpeljal v Galicijo. Nadvojvoda Evgen se je vrnil na svoja posestva.

Rim, 27. avgusta. Papež je določil posebnega odposlanca, kateri bo v njegovem

imenu čestital avstrijskemu cesarju ob vladarski petdesetletnici ter mu izročil papeževe darove.

Rim, 27. avgusta. Papežovo zdravje je normalno. Včeraj se je sprehajal po vrtovih ter dejal vpricho svojega zdravnika: Jaz se čutim prav krepkega, zdi se mi, da zdravniki preveč hodijo okrog mene ter me delajo bolnega.

Benetke, 27. avgusta. V skladišču italijansko-ameriške petrolejske družbe je zgorelo mnogo posod, ogenj pojenjuje. Parniki so zopet pričeli promet. Zgorelo je nad 20.000 zabojev petrolja. Prebivalstvo je bilo v velikem strahu.

Pariz, 27. avgusta. Vojaško častno sodišče, katero bo sodilo Esterhazyja, se včeraj ni sešlo, ker niso prišle priče. Več občinskih svetov je sklenilo resolucije, naj se Dreyfussova afera že spravi s sveta. — Povodom obletnice potovanja v Rusijo je predsednik Faure brzojavil zahvalo carju Nikolaju, kateri je v odgovoru izrazil zagotovilo svojih neizbrisnih spominov na zgodovinski dogodek in najboljših želja za narod francoski.

Madrid, 27. avgusta. Ministerski svet je sklenil admiralu Cerveri poslati denarja za španske vjetnike.

Madrid, 27. avgusta. General Linares se je z 2000 vojakov iz Št. Jaga vrnil v Spanjo.

New-York, 27. avgusta. Kot člani mirovne komisije bodo imenovani državni tajnik Day, senatorja Davis in Frye ter sodnik White. Zahtevali bodo otok Luzon.

Valparaiso, 27. avgusta. Obravnave argentinsko-chilske komisije za uravnavo meje so se pričele in utegnejo trajati do srede septembra.

Umrli so:

25. avgusta. Marija Gruber, posestnika žena, 58 let, Rožne ulice 21, kap. — Pavla Svetlin, šivilja, 20 let, Vodmat št. 80, jetika.

V hiralnici:

26. avgusta. Ivan Cerar, pleskar, 54 let, Atrofia cerebri.

V bolnišnici:

23. avgusta. Martin Fortuna, gostač, 85 let, ostarelost. — Elizabeta Artac, čevljarjeva vdova, 42 let, Dementia paralytica.

Tujci.

24. avgusta.

Pri Slonu: Lemberger iz Varaždina. — Adler iz Budimpešte. — Podboj iz Gorice. — Grader, Becker, Gerber, Morgunte z Dunaja. — Rath, Klasing iz Trsta. — Pichinger iz Krems-a. — Schüller iz Berolina. — Klausner iz Gradca. — Vesel iz Trnovega. — Besche iz Pulja. — Goriup iz Proseka. — Gutheim iz Elberfeld-a.

Pri Matiču: Loslevka, Burghuber, Herz, Leitendorfer, Mencker, Weiss, Altger, Bolter z Dunaja. — Friedrich iz Gorice. — Stule iz Tabora. — Stössl iz Steyr-a. — Fedonloff iz Petrograda. — Meyri iz Budimpešte. — Resen iz Trsta.

Poslano.

581 1-1

»Slov. Narod« je v št. 192 od 25. avgusta t. l. govoreč o dijaškem shodu pisal: »Daničarja«, na čelu jim Jankovič in Brejc, so se vsedli za gospo dr. Tavčarjevo in jo skušali izzivati in žaliti. Kričali so »pereat Tavčar« in »živio Schwe-gel«. — Očividno je bil namen katoliških neotesancev, žaliti gospo dr. Tavčarjevo... Na ta nekvafifikovan napad konstatujemo javno in vse udeležence sobotnega komerza pokličemo za pričo, da smo sedeli daleč od gospe dr. Tavčarjeve, da se za to gospo nobeden izmed nas ni najmanje brigal, da v našem krogu in pri naših mizah ni padla nobena beseda in se sploh ni zgodilo ničesar, iz česar bi se moglo sklepati na namen, da je kdo izmed nas hotel žaliti gospo dr. Tavčarjevo. — Res je naše omizje o priliki, ko je neki liberalni dijak z naravnost smešno servilnostjo napival dr. Iv. Tavčarju, zaklicalo »pereat dr. Tavčar«, toda vender ne z namenom, žaliti gospo dr. Tavčarjevo. To je presmešno podtikanje. Klic »živio Schwe-gel« se je pa čul od sosednjih miz. Kdo naj bi bil torej in na kak način naj bi bil žalil imenovano gospo, nam je nedoumno. »Naroda« je torej lagala in nas nesramno obrekoval, ko je pisal zgorajšnjo notico.

V Ljubljani, 26. avgusta 1898.

Dr. Frančišek Jankovič,
sekundarij deželne bolnice.

Dr. Janko Brejc,
odvetniški kandidat.

Stud. phil. I. Bergant.

t. č. predsednik akad. društva »Danica«.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah
26	9. zvečer	739.8	18.7	brezv.	skoro jasno	
27	7. zjutraj	730.3	14.7	brezv.	megla	0.0
	2. popol.	748.9	25.3	sl. jug	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 20.3°, za 2.6° nad normalno.

Novo ustanovljena in novourejena domača stavbinska in umetna steklarija

tvrdke 508 50

Avg. Agnola v Ljubljani
Dunajska cesta 9, poleg „Figovec“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat izdelanih s katedralnim steklom ali s svincem obrobjenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

vse strokovnjasko dobro, zjamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpreprostejšega do najfinjšega dela. — Ob enem opozarja na lepo svojo zalogo vsakovrstnega

steklarskega blaga

kot so: porcelanasti predmeti, zrcala, steklo v ploščah, svetiljke, podobice, okviri za podobice itd.

Prevzema vsa

stavbinska steklarska dela

in popravila po najnižji ceni.

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice 15 34

priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejših do najfinjših, raznobarvne: ružave, zelene bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči leto dnij. Cene so najnižje.

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

priporoča osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na deželi **izborno svojo zalogo**

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, 81 8 turistskih klobukov, čepic,

lodenatih klobukov c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradcu.

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Za kraj brez graje in za točno postrežbo jamči tvrdka

J. C. Hamann

v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo c. in kr. častnikov in c. in kr. mornarico.

Čenike slovenske, nemške, laške pošilja na zahtevo brezplačno. 263 24-13

Mirno stanovanje in hrana

za

štiri dijake

oddati je v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 2, III. nadstropje. 572 3-1

Naznanilo.

Opiraje se na priporočilo v „Škofijskem Listu“ št. II. t. l. ponudimo letošnje 663 26

izvrstno vino,

vsem prečast. gg. cerkvenim predstojnikom, pa tudi drugim duhovnikom in kupcem po sledečih cenah:

1. Mašno vino hktl. od glid 31 do 33
2. Navadno namizno vino, tudi zjamčene pristnosti 28 . 31

Večjim odjemalcem bodisi mašnih ali drugih vin cene po dogovoru.

Zadruga postreže tudi s finimi dezertnimi in buteljskimi vini.

Najmanjša kvantiteta pod 1, 2. je 56 litrov. — Cene veljajo loco Postojna do preklica.

Registr. vipavska vinarska zadruga.

Izvir: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varhi. Prospekti zastoj in franko.

Najboljšo pitno vodo

pri epidemijski nevarnosti, v podobnih slučajih že večkrat preskušeno, od zdravniških (X) avtoritet priznано, ima 1 55

MATTONIJEVE GIESSHÜBLER
najčistije lužne KISELINE

Ta voda je popolnoma prosta organskih snovij in daje posebno v krajih s sumljivo vodo iz vodnjakov in vodovodov najugodnejšo pijačo.

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specijalnih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Njega svetost

Papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr. Lapponi-ju g. lekarnarju G. Piccoli-ju v Ljubljani prirčno zahvalo za doposlano Jim stekleničice 580 1

tinkture za želodec

in so njemu z diplomom dne 27. novembra 1897 podelili naslov „dvorni založnik Njihove svetosti“ s pravico v svoji firmi poleg naslova imeti tudi grb Njihove svetosti.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi drugi sloviti profesorji in doktorji zapisujejo bolehalim Piccoli-jevo želodčno tinkturo, katera krepi želodec, povečuje slast, pospešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje

G. Piccoli,
lekarnar pri „Angelu“ v Ljubljani na Dunajski cesti.

Tinkture za želodec pošilja izdelovatelj v skatljah po 12 stekleničic za glid. 1.26 a. vr., po 24 stekleničic za glid. 2.40, po 36 stekl. za glid. 3.50, po 70 stekl. za glid. 6.50 (poštni paket ne čez 5 kil težak), po 110 za glid. 10.30.

Poštnino mora plačati p. n. naročnik.

Išče se za nadškofijsko kuhinjo v Zagrebu

kuhar ali pa tudi kuharica

dobro izurjena v finem kuhanju. Potrebno je tudi znanje hrvaškega ali vsaj slovenskega jezika.

Natančna pojasnila glede te službe daje „Upraviteljstvo nadbiskupskog dvora v Zagrebu“. 575 2-2

Stanarinske knjižice

za stranke

z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 glid. v

Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Sveže rake

vsak dan

v gostilni Traun na Glincah.

Za častite p. n. goste imam v velikem salonu glasovir, kateri je večjim družbam za vsako zabavo na razpolaganje.

Se priporočam z velespoštovanjem

J. Traun.

Mleko.

Že mnogo let obstoječe in sedaj zelo obširnejše vpeljano

mlekarstvo v Laverci

priporoča zasebnikom, kavarnarjem, restavratörjem, zavodom, samostanom in drugim še vsakdanje odjeme 100 litrov finega mastnega mleka.

Cene so sledeče:

Pri vsakdanji naročbi do 3 litrov je cena litru 10 kr.

in pri vseh drugih večjih naročilih zaračuni se liter 8 kr.

Vsakemu odjemalcu se dostavi mleko vsaki dan zgodaj zjutraj, in da se morebitno pokvarjenje mleka med prevažanjem prepreči, se isto pošilja le v patentovanih mlečnih posodah, ki so zaprte s patentovanimi ključavnicami, nakupljene iz tovarne za izdelovanje mlekarskih naprav tvrdke Kleiner & Fleischmann v Döblingu pri Dunaju.

Cenjena naročila se prosi ustno ali pismeno poslati na Laverco ali pa k „Belemu volku“ v Ljubljani.

Tudi se sprejemajo naročila v gostilni „Monakovo“ (pri Lozarju) v Ljubljani, Rožne ulice št. 15.

Spoštovanjem

Karol Lenče,
posestnik.

V hiši št. 72 na Poljanski cesti
oddá se
gostilna in stanovanja

in sicer 4 stanovanja takoj, 5 stanovanj
s 1. novembrom. — Natančneje se izve pri
hišnem gospodarju Eliji Predoviču, Poljanski
trg šte. 5 554 3

Orožna tovarna Steyer

224 14

Nova vozna šola: Marije Terezije cesta.
Dobra delavnica za poprave.
Vsi pripadajoči predmeti.

Samo zastopnik za vso Kranjsko:
FRAN KAISER
Ljubljana, Šelenburgove ulice 6

,Waffen'-kolesa. ,Opel'-kolesa.
Precizijski izdelki 1. vrste.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirajo na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 81 52-31

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Razglas.

576 3-3

Na dan pred Malo gospojnico ali Malo mašo in v soboto
pred belo nedeljo bo vsako leto v

Zagradcu blizu Žužemberka
semenj za živino, kramo itd.

To sta stara semnja, ki se bodeta obnovila.
Ker leži Zagradec ob cesti in blizu železniške postaje Zatičina, pri-
čakuje se mnogo živine, krame, a tudi mnogo kupcev.

Prvi semenj bo toraj letos prihodnji mesec in to 7. septembra.

Županstvo občine Zagradec,

dné 23. avgusta 1898.

Župan: **Jožef Papež.**

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste
revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevnne puške

katere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje
priporočajo.

Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo izdelovanjem orožja, se
priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko
spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velespoštovanjem

FRAN SEVČIK

564 20-2

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

POZOR!

Podpisana tvrdka priporoča slavnim prostovoljnim gasilnim dru-
štvom, občinam in župniščem za nabavo vsakojakih

brizgalnic, gasilnega orodja, pasov itd., kakor tudi
kmetijskih strojev in peronospera-škropilnic

svojo bogato založeno

podružnico v Zagrebu, Frankopanska ulica šte. 9.

Postrežba točna solidna, z nizkimi cenami pod ugodnimi plačilnimi
pogoji tudi na obroke

Pohvalna pisma in spričevala s Kranjskega na razpolago.

Za obila naročila se priporoča s spoštovanjem

501 12-4

podružnica **R. A. Smekal.**

**Dürkopp-ova
Diana - kolesa**

presega vsa druga

po trdnosti, ličnosti in lahkem teku!

Leta 1898. razni modeli z mnogimi novostmi so
videti pri zastopniku

Janezu Jax-u

205 24-24

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 13.

Izredna prilika za skrajno ugoden nakup!

Dovoljujem si velečast. p. n. občinstvu vljudno naznaniti, da prodajam vso svojo zalogo

juvelov, zlatnine in srebrnine,

mej temi tudi zadnje novosti, od sedaj nadalje za kupno ceno in tudi pod njo.

Velespoštovanjem

404 12

J. KAPSCH, juvelir v Ljubljani.

Oelz-ova kava

je najboljši in najčistejši primesek h kavi!

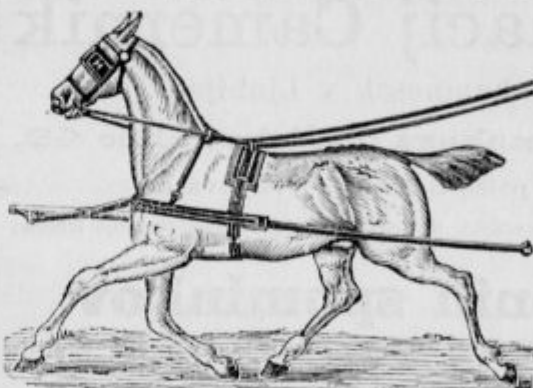
Čestite gospodinje!

221 50-23

Zahtevajte in kupujte le-to kavo!

Dobiva se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v škatljah.

Prva največja kranjska tvrdka.

Fran Primožič,

jermenar in sedlar

Sv. Petra cesta 34

Ljubljana,

riporoča se slavnemu
občinstvu in prečastiti
duhovščini v vsakršno

izdelovanje

jermenarskih in sedlarskih proizvodov,

katere okusno, trpežno in ceno izvršuje.

Ravno tam je velika zaloga različnih konjskih oprem za vožnjo
in ježo itd. — Izdelovanje jermen za stroje, mlino in zvonove.

Poprave se dobro in po ceni izvršujejo. 471 50-15

Zunanja naročila se vestno in točno izpolnjujejo.

FELIX TOMAN

kamnoseški mojster in lastnik kiparskega atelijerja

Reseljeva cesta šte. 6. LJUBLJANA Reseljeva cesta šte. 6.

priporoča svojo največjo zalogo

234 30-23

nadgrobnih spomenikov

od raznovrstnih najtrpežnejših marmorov, od granita
in črnega sijenita.

Prevzame tudi vsako najmanjšo kakor največjo

stavbenc kamnoseško delo

po najnižji ceni. Posebno priporoča se prečastiti du-
hovščini za izdelovanje različnih cerkvenih

umetno-kamnoseških del

kakor oltarjev, tabernakeljnov, prižnic, obhajalnikov, krstnih in kropilnih kamnov
in podob v vsaki velikosti iz marmorja ali peščenika itd., za katera dela izgotovi
na zahtevo brezplačno potrebne načrte in proračune.

Najcenejša zaloga vsakovrstnih plošč za pohištvo od tu- in inozemskih marmorov.

Udano podpisana si usoja slavnemu občinstvu naznaniti, da je v svoji lastni hiši

v Prešernovih ulicah št. 52
otvorila
restavracijo pri „Levu“

ter se bode trudila slav. občinstvo z dobrimi mrzlimi in gorkimi jedili, kakor tudi s posebno dobrim vinom in vrhniškim pivom postreči.

Spoštovanjem

562 3-2

Marija Borštnik.

Puškár

563 2

Franc Kaiser,

Selenburgove ulice št. 6, Ljubljana,

se uljudno priporoča ob priliki

lovske sezone.

Vnanja naročila izvršuje najtočneje.

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid in navadno opeko za zid
ponujata po znatno znižanih cenah

227 23

Knez & Supančič

tovarna za opeko v Ljubljani.

Ignacij Čamernik

kamnosek v Ljubljani,

Komenskega (Poljske) ulice 49,

poleg Schreiner-jeve pivarne,

priporoča prečastiti duhovščini in slav. občinstvu svojo izborno zalogo najrazličnejših

nagrobnihih spominkov

iz poljubnega kamena po izredno nizkih cenah. — Vsprejemlje tudi naročila na

kamnoseška umetna cerkvena dela,

kakor so altariji, prižnice, krstna kamena, obhajilne pregrade, tabernakelji, polaganje cerkvenega tlaka itd.

Popravila izvršuje dobro in natančno. — Narise in proračune izdeluje brezplačno.

265 20

Priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 338 26-9

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu,
ravno tako tudi

**nihalnih, stenskih
in budilnih ur**

in le dobre do najfinejših kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Kave ni treba doma žgati!

Pred kratkim ustanovljena

513 12-11

**„Delniška družba za žganje kave
na Reki“**

preskrbela je svoje podjetje za žganje kave s posebnim patentovanim izvajanjem, katero opravičeno uživa „svetovno slavo“, kar je iz dveh nastopno navedenih vzrokov razvidno:

Prvič:

ostanejo kavi

vsi

neprecenljivi

sestavni deli

neskrčeni in

drugič:

pridobi kava

po tem načinu

žganja v

velikanski meri

na okusu,

katera svojstva jej tudi ostanejo, ako dalje časa leži.

Več izvešij najslavitejših kemikov potrjujejo zgoraj navedene trditve, o katerih istinitosti se lahko vsaka hišna gospodinja sama prepriča, ako kupi za poskušnjo.

Priporočamo troje finih, izbranih in priljubljenih vrst:

Portoriko karakter kilo gld. 2-20,

Java „ „ „ 1-80,

San Paolo „ „ „ 1-60.

Jeglič & Leskovic,

Jurčičev (Prešernov) trg št. 1.

Važno za vsako hišno gospodinjino!

Dunajska borza.

Dne 26. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 70 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 > 55 >
Avstrijska zlata renta 4%	121 > 50 >
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 > 40 >
Ogerska zlata renta 4%	120 > 65 >
Ogerska krona renta 4%, 200	98 > 55 >
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	909 > — >
Kreditne delnice, 160 gld.	360 > — >
London vista	120 > — >
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	82 1/2 > — >
20 mark	11 > 75 >
20 frankov (napoleonor)	9 > 53 >
Italijanski bankovci	44 > 30 >
C. kr. cekini	4 > 64 >

Dne 26. avgusta.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	164 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 > 50 >
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193 > 25 >
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 > 20 >
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140 > — >
Dunavske vravnave srečke 5%	130 > — >
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109 > 50 >
Posojilo goriškega mesta	112 > — >
4% kranjsko deželno posojilo	98 > 50 >
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 > 50 >
Prijolitetne obveznice državne železnice	225 > 75 >
južne železnice 3%	180 > 60 >
južne železnice 5%	127 > 40 >
dolenjskih železnic 4%	99 > 50 >

Kreditne srečke, 100 gld.	203 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 > — >
Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	19 > 60 >
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 > — >
Salmove srečke, 40 gld.	81 > — >
St. Genois srečke, 40 gld.	80 > 20 >
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 > — >
Ljubljanske srečke	24 > — >
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157 > 50 >
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3395 > — >
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	447 > 50 >
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	77 > 25 >
Splošna avstrijska stavbinska družba	112 > 25 >
Montanska družba avstr. plan.	166 > — >
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	171 > — >
Papirnih rubljev 100	127 > 25 >

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.